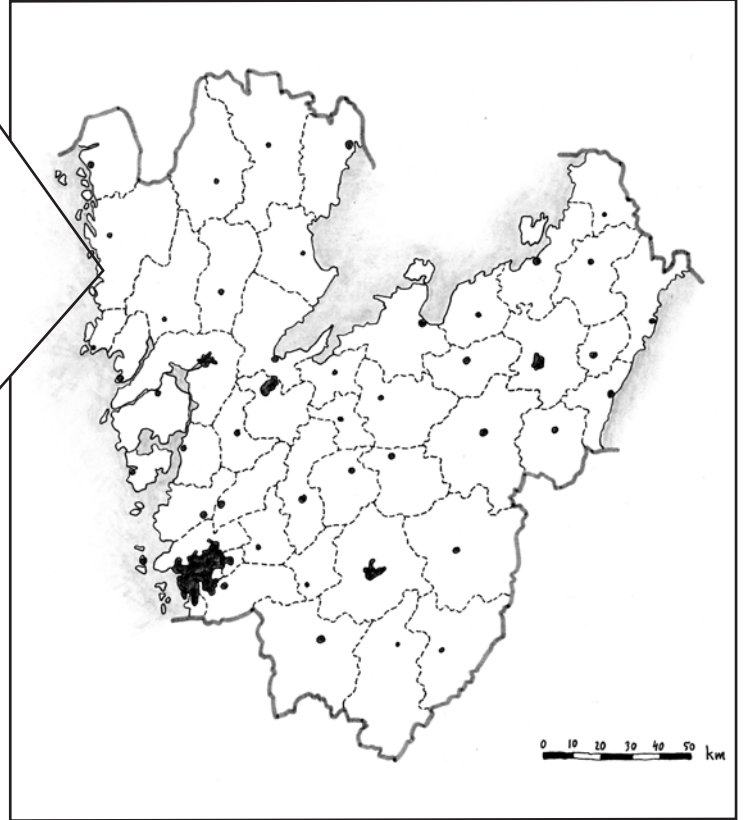
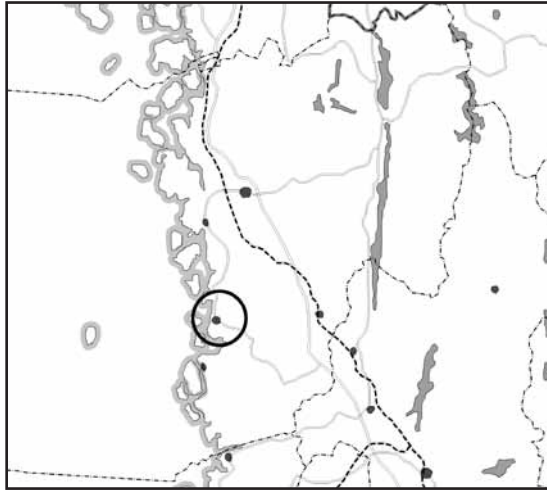

Aröd 2:2 och 2:3, Ljung socken och Uddevalla kommun. Särskild utredning

Thomas Johansson

Aröd 2:2 och 2:3

Ljung socken, Uddevalla kommun

Särskild utredning

Thomas Johansson

Aröd 2:2 och 2:3, Ljung socken, Uddevalla kommun
Särskild utredning

Kulturhistoriska rapporter 142
© Rio Kulturkooperativ 2013

Fastighet: Aröd 2:2 och 2:3, Ljungs socken, Uddevalla kommun, Västra Götalands län
Länsstyrelsebeslut dnr: 431-22903-2012
Belägenhet i SWEREF 99: Norr 6459177 m, Öst 319100 m
Höjd över havet: 9-33 meter
Beställare: Spets Projektering
Projektnummer: 1211
Projektansvarig: Karin Olsson
Fältansvarig: Thomas Johansson
Övrig personal: Kalle Thorsberg
För personalens meriter hänvisas till Rio Kulturkooperativs hemsida
Fältarbetstid: 2012-05-31 – 2012-06-01
Undersökningsområdets storlek: 40 000 m²
Arkiv: Rio Kulturkooperativ
Foton: Där fotograf ej anges är bilder tagna av fältpersonalen
Omslagsbild: Utredningsområdet vid nedre Aröd. Foto mot öster
Orienteringskarta: Framställd av Rio Kulturkooperativ med data från Map Maker, FMIS samt Länsstyrelsen i Västra Götaland
Topografisk grundkarta samt plankarta: Tillhandahållen av beställaren
Övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Rio Kulturkooperativ
Redigering och layout: Optimal Press
Tryck: Nordbloms Trycksaker AB, HAMBURGSUND
ISSN 1652-1897

Sökord: Särskild utredning, Aröd, Ljungs socken, Uddevalla kommun

Rio Kulturkooperativ
Ekelidsvägen 5
457 40 FJÄLLBACKA
www.riokultur.se
rio@riokultur.se

Innehåll

<i>Sammanfattning</i>	5
<i>Inledning</i>	7
<i>Utredningsområdet</i>	7
<i>Syfte</i>	7
<i>Metod</i>	7
<i>Förmedling</i>	7
<i>Undersökningsresultat</i>	7
<i>Antikvarisk bedömning</i>	8
 <i>Källor</i>	 8
 <i>Bilagor</i>	 9
<i>1. Schakt</i>	

Aröd 2:2 och 2:3

Ljung socken, Uddevalla kommun

Särskild utredning

Sammanfattning

På uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län har personal från Rio Kulturkooperativ utfört en särskild utredning på fastigheterna Aröd 2:2 och 2:3 i Uddevalla kommun. Utredningsområdet är beläget alldeles norr om Ljungskile samhälle. Utredningen genomfördes inför planerad byggnation av bostadsområde.

Fornlämningar belägna invid utredningsområdet utgörs av RAÄ Ljung 18 som tangerar utredningsområdets södra del. Fornlämningen, som vid tidigare tillfälle har förundersökts, utgörs av en mesolitisk boplatssyta.

Under utredningens gång grävdes totalt 29 schakt med grävmaskin. Av dessa grävdes 20 schakt i en mot väster flackt sluttande ängsmark och resterande 9 grävdes på skogsbevuxna bergsplatåer i södra delen av utrednings-

området. Inga fynd registrerades i samband med utredningen, ej heller påträffades några anläggningar. I den nordöstra delen av utredningsområdet fanns ett under matjorden liggande lager som skulle kunna tolkas som en äldre matjordshorisont. Schakt som grävdes i närheten av RAÄ Ljung 18 innehöll inte något som antyder att fornlämningen har sträckning som tangerar dessa schakt. Utredningen gav att inga nya fornlämningar påträffades.

Efter avslutad utredning anser Rio Kulturkooperativ att inga ytterligare antikvariska åtgärder krävs inför fortsatta arbeten inom största delen av det utredda området. Dock bör ytan närmast intill RAÄ Ljung 18 förundersökas för att om möjligt fastställa fornlämningens utbredning mot norr.

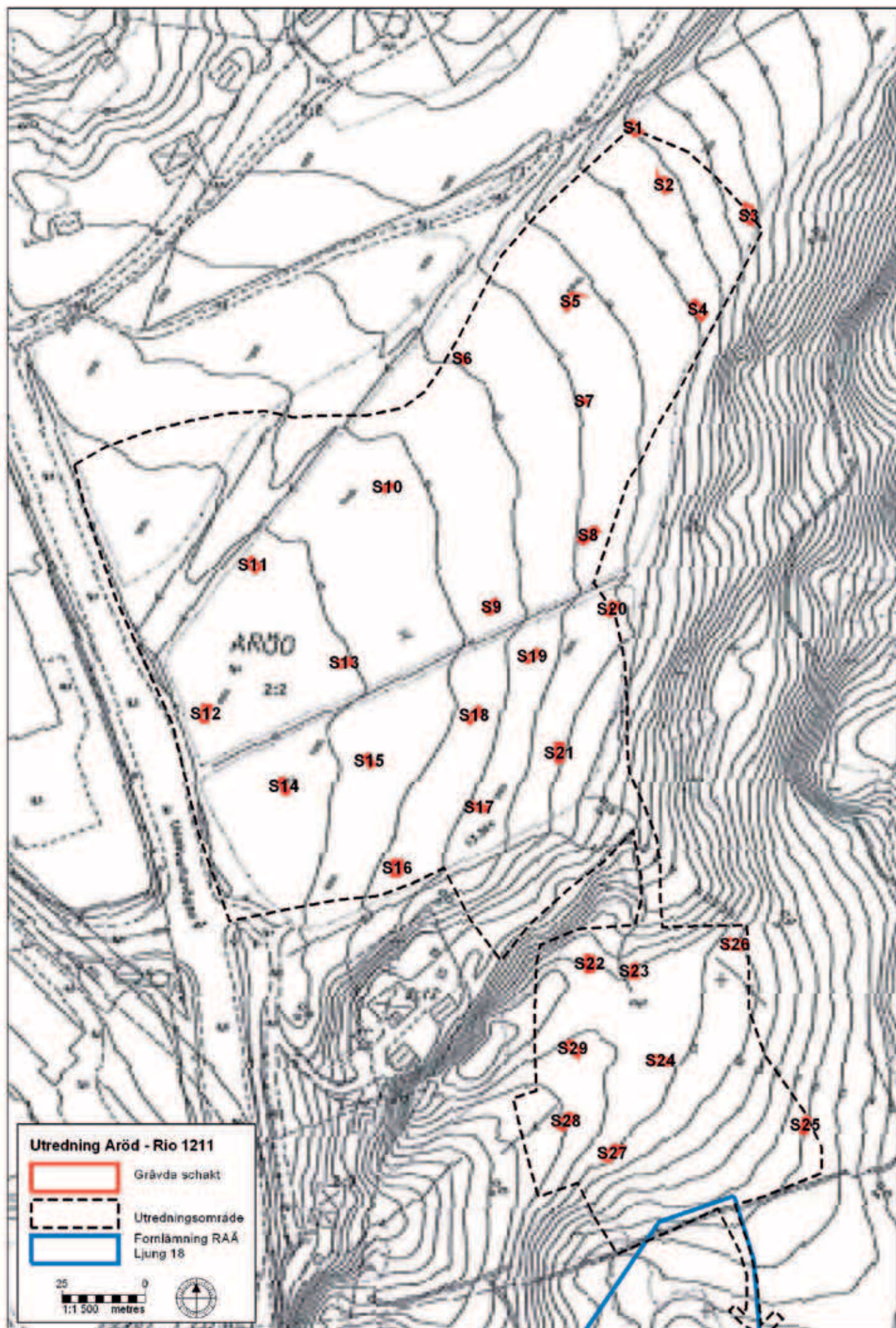

Illustration 1: Översikt över utredningsområdet och grävda schakt vid Aröd i Ljungså. Notera närheten till RAÄ Ljung 18 i södra delen av området. Karta i skala 1:1 500.

Inledning

Under två dagar försommaren 2012 utförde Rio Kulturkooperativ en utredning på fastigheterna Aröd 2:2 och 2:3 i området Nedre Aröd alldeles norr om Ljungskile samhälle, Uddevalla kommun, *illustration 1*. Anledningen till utredningen var kommande byggprojektering av ett bostadsområde med tillhörande gator.

Utredningsområdet

Utredningsområdet är belägen på östra sidan av en dalgång som löper från Ljungskile i söder mot norr. Avståndet till närmaste havsvik är i dag 700 meter och denna plats är belägen vid Ljungskile. Utredningsområdet ligger strax söder om gården Nedre-Aröd och gränsar i väster till Uddevallavägen varifrån infartsvägar till området är planerat. Utredningsområdet är cirka 40 000 m² stort och kan sägas bestå av två delar: en cirka 6 500 m² stor yta i söder och en cirka 33 500 m² stor yta i norr. Den södra ytan är belägen mellan 22 – 33 meter över havet på bergsplataer. Denna del av utredningsområdet är bevuxen med löv- och barrskog och delar av markytan består av berg i dagen samt blockig miljö. Genom området löper flera fuktstråk från öster mot dalgången i väster. Den norra delen av utredningsområdet utgörs till stor del av öppen ängsmark som sluttar svagt mot väster. Ytan är belägen mellan 9 – 18 meter över havet. Genom ängsmarken löper två större diken från öster mot dalgången i väster. Den norra och södra ytan sammankopplas av en cirka 30 meter lång korridor var en vägdragning är planerad.

Vid en granskning av äldre kartmaterial kunde konstateras att markerna som berördes inte innehöll några beskaftenheter som särskilt borde beaktas vid utredningen. Däremot finns vid utredningsområdets södra gräns fornlämningen RAÄ Ljung 18, en mesolitisk boplatz. Vid förundersökning 2008 påträffades flera koncentrationer av flintavslag vilka bedömdes som slagplatser tillhörande Lihultkulturen. Där till fanns även spridda förekomster av slagen flinta inom området. Värt att notera är att fornlämningens norra utbredning stämmer med utredningsområdets södra gräns, vilken utgörs

av fastighetsgränsen mellan Ljungs Kärr 1:29 och Aröd 2:2. Den sistnämnda fastigheten utgör södra delen av utredningsområdet.

Syfte

Målet för utredningen var att om möjligt hitta lämningar och plaster som skulle kunna indikera en fornlämning och att beskriva dessa för vidare planerings- och beslutsunderlag.

Metod

Till en början besiktigades ytor okulärt för att finna lämpliga ytor för undersökning med grävmaskin. Detta gällde i den södra delen av utredningsområdet som utgjordes av höglänt terräng bevuxen med skog. Därefter vidtog undersökning medelst grävmaskin. Med grävmaskin förlades schakt jämnt över ytan och de olika lagren i schakten undersöktes och dokumenterades. I enstaka fall grävdes schakt med dubbel skopbredd. I södra delen av utredningsområdet förlades schakten där det var terrängmässigt möjligt. Med hänsyn till fornlämningen RAÄ Ljung 18 förlades inga schakt i direkt närhet till denna.

Förmedling

Ingen förmedling genomfördes under utredningen.

Undersökningsresultat

Under utredningens gång grävdes totalt 29 schakt med grävmaskin. 20 av dessa schakt grävdes i en mot väster flackt sluttande ängsmark och resterande 9 grävdes på skogsbevuxna bergsplataer i södra delen av utredningsområdet. Antydning till ett äldre matjordsliknande lager fanns i norra delen av utredningsområdet vilken utgjordes av sluttande ängsmark. Lagret framkom under tjock matjord (mellan 40 - 70 centimeter) i schakten 1, 2 och 4, hade en tjocklek om cirka 20 – 30 centimeter och utgjordes av brun humös sand med inslag av bränd lera och fragment av kol och sot. Troligen utgör detta lager en sandig matjordsrest som under sen tid täckts över med matjord för att förbättra odlingsförhållandena. De schakt som grävdes närmast RAÄ Ljung 18 innehöll

inga tecken på en förhistorisk närvaro. Vad gäller fynd kan man konstatera att inga fynd av förhistorisk karaktär påträffades och endast enstaka fynd av modern karaktär noterades i ploglagret i ett fåtal schakt. Några anläggningar påträffades inte heller.

Efter avslutad utredning anser Rio Kulturkooperativ att inga ytterligare antikvariska åtgärder krävs inför fortsatt projektering och att utredningsområdet är att betrakta som slutundersökt.

Antikvarisk bedömning

Markytan närmast intill RAÄ Ljung 18 bör förundersökas för att om möjligt fastställa forn lämningens utbredning mot norr.

Källor

Claesson, P.	2009	Mesolitiska boplatser vid Ljungs kile. Arkeologisk förundersökning. Bohusläns museum Rapport 2009:5

Digitala källor

FMIS	2012	Riksantikvarieämbetets fornminnesregister. www.fmis.raa.se

Bilagor

Bilaga 1 - Schaktbeskrivning AU Aröd Rio 1211

Alla mått är angivna i meter.

S1 3,5 x 1,3

0-0,45 Matjord, brun humös silt
0,45-0,62 Humös sand, mörkbrun
0,62-0,74 Brun fin sand

L2 utgör eventuellt en äldre matjord. Inga fynd.

S2 2,5 x 2,5

0-0,40 Matjord, brun humös silt
0,40-0,76 Humös sand, mörkbrun
0,76-0,90 Gulbrun sand

Inga fynd.

S3 3,2 x 1,3

0-0,30 Matjord, sandig silt
0,30-0,50 Ljusbrun sand

Inga fynd.

S4 2,6 x 2,4

0-0,73 Matjord, sandig silt
0,73-1,00 Mörkbrun sandig silt med enstaka kolfragment
1,00-1,10 Gulbrun sand

L2 utgör eventuellt en äldre matjord. Inga fynd.

S5 3,2 x 1,3

0-0,32 Matjord, brun sandig silt
0,32-0,71 Brun sand

Inga fynd.

S6 3,9 x 1,3

0-0,40 Matjord, brun sandig silt, något mörkare mot botten
0,40-0,60 Ljusbrun sand

Inga fynd.

S7 3,0 x 1,3

0-0,28 Matjord, brun sandig silt
0,28-0,47 Ljusbrun sand

Inga fynd.

S8 3,2 x 1,3

0-0,26 Matjord, brun sandig silt
0,26-0,43 Rödbrun sand

Inga fynd.

S9 3,2 x 1,3

0-0,30 Matjord, brun humös silt, något mörkare mot botten
0,30-0,38 Lerig silt

Inga fynd.

S10 2,9 x 1,3

0-0,40 Matjord, brun sandig silt
0,40-0,46 Gråbrun sand
0,46-0,53 Orangebrun siltig lera

Inga fynd.

S11 3,2 x 1,3

0-0,30 Matjord, brun silt
0,30-0,40 Ljusgrå sand

Inga fynd.

S12 3,0 x 1,3

0-0,40 Matjord, humös silt och humös sand blandad
0,40-0,46 Grå fin sand

Enstaka recenta fynd i L1.

S13 3,3 x 1,3

0-0,45 Matjord, humös silt och humös sand blandad
0,45-0,50 Gråbrun fin sand

Enstaka recenta fynd i L1.

S14 3,0 x 1,3

0-0,25 Matjord, humös silt och humös sand blandad
0,25-0,40 Gråbrun fin sand

Inga fynd.

S15 3,0 x 1,3

0-0,32 Matjord, brun sandig silt
0,32-0,46 Gråbrun siltig sand
0,46-0,54 Orangebrun siltig lera

Inga fynd.

S16 3,0 x 1,3

0-0,30 Matjord, brun humös silt
0,30-0,40 Ljusbrun siltig sand

Inga fynd.

S17 3,2 x 1,3

0-0,28 Matjord, brun silt
0,28-0,39 Brun lerig silt

Inga fynd.

S18 3,0 x 1,3

0-0,40 Matjord, brun humös silt
0,40-0,50 Ljusbrun siltig sand

Inga fynd.

S19 3,0 x 1,3

0-0,37 Matjord, brun silt, något mörkare mot botten
0,37-0,50 Ljusbrun siltig sand

Inga fynd.

S20 3,2 x 1,3

0-0,33 Matjord, brun silt, något mörkare mot botten
0,33-0,48 Ljusbrun siltig sand

Inga fynd.

S21 3,0 x 1,3

0-0,29 Matjord, brun humös silt
0,29-0,40 Ljusbrun lerig silt

Inga fynd.

S22 3,3 x 1,3

0-0,10 Förna
0,10-0,52 Rödbrun sandig mo
0,52-0,65 Ljusbrun sand

Inga fynd.

S23 3,0 x 1,3

0-0,10 Förna
0,10-0,40 Brun sandig silt
0,40-0,54 Lera, ljusbrun

Inga fynd.

S24 3,0 x 1,3

0-0,36 Matjord, brun lerig silt
0,36-0,47 Ljusbrun siltig lera

Inga fynd.

S25 3,3 x 1,3

0-0,40 Brun sandig mo med grusinslag, stora stenblock
0,40-0,52 Ljusbrun siltig sand

Inga fynd.

S26 3,4 x 1,3

0-0,45 Brun humös stenig silt
0,45-0,55 Ljusbrun lerig silt med inslag av grus

Inga fynd.

S27 3,0 x 1,3

0-0,10 Förna
0,10-0,50 Rödbrun siltig sand
0,50-0,60 Sandig silt med lerinblandning, rotbemängd

Inga fynd.

S28 3,2 x 1,3

0-0,52 Mörkbrun humös sandig silt, fuktpåverkad
0,52-0,60 Gulbrun siltig sand

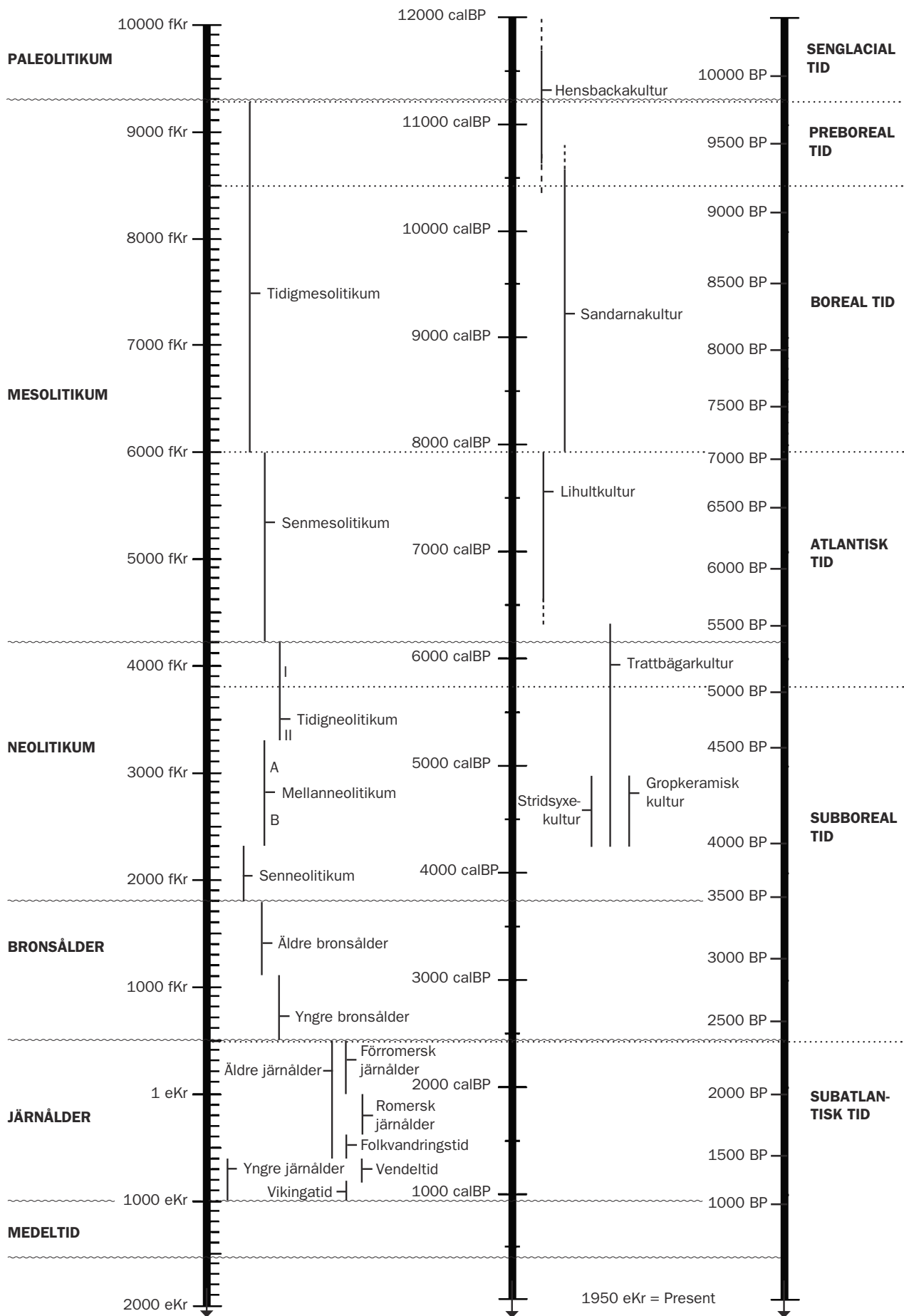
Inga fynd.

S29 3,4 x 1,3

0-0,40 Förna, sandig mo med mycket rötter
0,40-0,52 Ljusbrun siltig lera

Inga fynd.

Sammanställd av: Swedberg & Östlund. Källor: Nielsen 1993, Andersson & Ragnesten (red) 2005, OxCal

